

Upravištvu: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izdatni oddelek: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lit. 18.—,
za inozemstvo vključno s »Ponedeljskim jutrom« Lit. 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ulica št. 5, telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Tenace resistenza in Tunisia

10 veljavoli nemci distrukti dalla caccia italo-germanica e dalle artiglierie contraeree

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 31 marzo 1943-XXI il seguente bollettino di guerra n. 1040:

In nemico ha mantenuto fiera la sua pressione sul fronte tunisino sferrando nuovi violenti attacchi ai quali le truppe dell'Asse hanno opposto in stretta collaborazione con l'arma aerea, tenace resistenza.

Una formazione di nostri cacciatori, al

comando del Capitano Tonioli Giorgio da Roma affrontava un poderoso gruppo di caccia avversari e ne abbatté quattro.

Altri sei velivoli nemici venivano distrutti dalle artiglierie contraeree e dalla caccia italo-germanica.

Apparecchi americani hanno sganciato alcune bombe e sparato raffiche di mitragliatrice su Crotone (Catanzaro) causando un morto e cinque feriti.

Trdovraten odpor v Tunisu

10 sovražnih letal uničenih od italijansko-nemških lovcev in protiletalskega topništva

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil 31. marca naslednje 1040. vojno poročilo:

Sovražnik je večeraj nadaljeval svoj pritisk na tunisemski bojišču in izvršil nove silovite napade, proti katerim so se čete Osi v tesnem sodelovanju z letalstvom trdovratno upirale.

Oddelek naših lovcev pod poveljstvom kapitana Tonioli Giorgio iz Rima se je spopadel z močno skupino sovražnih lovcev in jih štiri sestrelil.

Nadaljnjih šest sovražnih letal so uničili italijansko-nemški lovci in protiletalsko topništvo.

Ameriška letala so odvrgla nekaj bomb in izstrelila nekaj streliv iz strojne na Crotone (Catanzaro) ter pri tem povzročila eno smrtno žrtev in pet oseb ranila.

sam z odbijajočim cinizmom priznava, lik tega velikega vojaka. Naš namen je bil, piše Steel, s propagando osebno napasti Lorenzinija. Opisal je bil kot strahopetec, ki je pobegnil iz Agordata in prepustil usodi svoje čete. Vse to seveda ni bilo res, kajti Lorenzini je bil izredno hraber mož, toda navedbe o njem so bile odlično propagandno-politično sredstvo. Naše zlorabe Lorenzinijevega imena so bile neukusne in podile ter so mnogo nevednosti povzročile nekemu našemu odličnemu divizijskemu generalu, ki ni poznal kakovosti etiopskih in eritrejskih čet. Lorenzini je bil ubit v Kerenu, toda ta nesrečna okoliščina me ne more prepričati, da ni pametno ravnati. Če bi vedel, da bi dopustila angleška cenzura, bi naznanil, da Lorenzini ni bil ubit v bitki, temveč v zaledju od nekega Eritrejca, ki je dezertiral.

Steelova izvajanja ne potrebujejo nobenih komentarjev.

Podpiranje vdov in otrok padlih mornarjev

Neapelj, 30. marca. s. Nacionalni svetnik Lembo, generalni tajnik federacije mornarjev in letalcev, je davi v Torre del Greco obiskal v Domu fašija vdove v vojni padlih mornarjev. Zagotovil je vdovam vsa pomoč in podporo kakor tudi njih otrokom. Pomoč se bo povečala v prihodnjem šolskem letu z uvedbo študijskih podpor in z razdeljevanjem šolskih knjig.

Smrt senatorja grofa Petra Orsija

Benetke, 30. marca. s. Davi je umrl senator grof Pietro Orsi. Senator Orsi je bil rojen v Aquil, 1. 1873. Nad 30 let je poučeval v srednjih šolah ter politično in diplomatsko zgodovino v Kr. univerzi za gospodarstvo in trgovino v Benetkah; bil je tudi docent moderne zgodovine na univerzi v Padovi. Med vojno 1. 1915/18 je bil na čelu vseh podpornih akcij za civilno prebivalstvo v Benetkah. V Stranko je bil vpisan od 1. 1923. Od 1. 1926. do 1929. je bil podžupan in nato župan v Benetkah. Bil je član raznih ustanov ter italijanskih in inozemskih akademij. Objavil je več zgodovinskih del. Nekatera so predstavljena v tuje jezike. Nazadnje je bil predsednik znanstvene ustanove »Querini Stampalia«. Senator Kraljevine je bil od 7. aprila 1. 1934.

Zasluge Japonske za neodvisnost Birme

Tesno sodelovanje med Japonsko in Birmo

Tokio, 30. marca. s. V razgovoru s predstavnikom agencije Domei je član japonske zbornice in znanj strokovnjak za birmansko pravašnja, Takauka, primerjal sedanji položaj v Birmi s položajem pod angleškim gospodstvom. Takauka je omenil, da je bil v dobi njegovega prvega potovanja v Birmo jeseni 1. 1938 m. n. predsednik dr. Bamaw, s katerim se je razgovarjal o petrolejskih pravašnjih. Nekega dne ga je vprašal, kakšna so čustva Birmancev do Japoncev, in dr. Bamaw je odgovoril: »Turban ki ga nosim na glavi, je še vedno iz japonske svile. To zadostuje za dokaz, na kateri strani so moje simpatije. Prizadevam si, da bi d. segel neodvisnost Birme, in verujem odkrito, da je ta neodvisnost sestavni del večnega mira na vzhodu, ki ga Japonska stalno proglasa.«

Takauka je nato pripovedoval, kako je moral Bamaw odstopiti s svojo vlado in kako so ga angleške oblasti zaprle, ker je govoril svojemu narodu o neodvisnosti Birme, in kako je bil rešen ob pričetku vojne od japonskih čet. Takoj po osvojitvi je Bamaw odšel k generalu Soiru Jidi, vrhovnemu poveljniku japonskih sil v Birmi, in mu dal na razpolago svojo pomoč za uničenje Angležev z izjavo: »Preden mislimo na neodvisnost, hočemo pograt vse Angleže iz naše države.«

Med nedavnim obiskom v Birmi v novembru, se je Takauka zopet razgovarjal z Bamawom, ki mu je globoko ginjen govoril o veliki spremembi v Birmi po 1. avgustu. V Birmo so Angleži vdrl v sredi preteklega stoletja in Birma je skušala trikrat doseči svojo neodvisnost. Bamawov oče je bil med žrtvami 1. 1885, ko so Angleži umorili birmanskega kralja in vse člane njegovega dvora.

Ob zaključku je Takauka poudaril, da je Bamaw zopet poglavar Birme, ki je postala neodvisna, in je izjavil: »Moram razviti ob tej priliki svoj ponos sprčo državi, da moja država še nikoli ni kršila dane obljube.«

Bangkok, 30. marca. s. Birma, ki je postala neodvisna država po Mandžuriji in narodni Kitajski, predstavlja največje področje v vzhodni Aziji ter važne politične, vojaške in gospodarske koristi. Vojaško zapira sovražnikom Japonske edino dohodno pot proti Čankajskovi vladi in je obrambna zaporba med Kitajsko in Indijo, kakor tudi izhodišče za ofenzive proti Indiji in Cunkingu. Politično bo neodvisna Birma močno vplivala na Indijo,

Novi uspehi nemških podmornic

Zopet 17 trgovskih ladij s 103.500 tonami potopljenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 31. marca. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo naslednje izredno poročilo:

Nemške podmornice so v zadnjih dneh med deloma orkanu podobnimi viharji na srednjem Atlantiku in Sredozemskem morju potopile po večini v konvojih 17 težko naloženih sovražnikovih trgovskih ladij s skupno 103.500 tonami.

V Biskajskem zalivu so podmornice z lastnim obrambnim orožjem sestrelile 5 težkih sovražnih bombnikov, ki so jih skušali napasti.

Ameriške skrbi zaradi podmornic Osi

Buenos Aires, 30. marca. s. Ameriška revija »Life« označuje v članku o neprestani borbi zavezniških ladij s sovražnimi podmornicami

na Atlantiku ta ocean z »oceanom roparskih živali z zelenimi očmi, ki drži v svojih krempeljnih majhna, za svoje življenje obupno se boreča bitja«. Po dolgem opisovanju trpljenja angleško-ameriških mornarjev piše list doslovno: Četudi nihče ne more opisati učinkovito te drame, si jo lahko vsi natančno predstavljajo s pomočjo dejstva, da so pomorska pota po Atlantiku življenjske važnosti za združene narode. Če izgubimo vojno med Islandijo in Azori, se nam odrežejo žile, ki vodijo tod skozi, in se na ta način izolirajo štiri vojne fronte. Anglija se lahko izstrada. Nemogoče bi bilo oskrbovati po tej hitri poti Rusijo in edina pot za konvoje v Sredozemsko morje bi bila pot okrog rta Dobre nade. V takih okoliščinah bi oporišča v Alžiru in Kairu ne funkcionirala in naše postojanke v severni Afriki bi bile ogrožene. Nemške podmornice bi tedaj imele prosto pot do Japonske. Če bomo lahko še naprej vozili po Atlantiku, je naše upanje v končno zmago opravičljivo, sicer pa drvinjo v katastrofo.

Na vzhodni fronti manjši boji

Izjavljene sovjetski napadi ob Kubanu in južnovzhodno od Vjazme

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 31. marca. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V južnem in srednjem odseku vzhodne fronte je dan potekel v splošnem miru.

Na kubanskem mostišču in južnovzhodno od Vjazme so bili sovražni sunki razbiti z uspešnim topniškim ognjem in silovitimi napadi oddelkov strnoglavnih letal.

Južno od Ladoškega jezera je dosegel lastni napad za skrajšanje fronte kljub vrtnim terenskim oviram zastavljen cilje.

Na bojnem področju južno od Ladoškega jezera so se nadaljevali hudi, toda uspešni obrambni boji. Dva sovražna bataljona sta bila obkoljena in uničena. Številni oklopni vozovi so bili sestreljeni.

Obrambna bitka v Tunisu se nadaljuje. Medtem, ko je v nekaterih odsekih napadalno delovanje sovražnika deloma začasno popustilo pod vplivom uspešnega odpora nemško-italijanskih čet, je sovražnik v drugih odsekih fronte nadaljeval svoje težke napade. Vsi napadi so se tudi večeraj izjavili ob odločnem odporu naših čet.

Letalstvo je podnevi in ponoči brez predelka s svojimi odličnimi uspešni posegali v borbe na kopnem.

Na Sredozemskem morju je nemško bojno letalo potopilo angleško podmornico.

Nepričakovani napad nemških letalskih oddelkov večeraj podnevi na vjaške cilje ob južni obali Anglije je bil uspešen.

Uspeh nemške protiofenzive

Monakov, 30. marca. s. »Münchner Zeitung« pše, da ugašajo zadnji tresljaji ruske ofenzive južno od Ladoškega jezera in da je velika bitka, ki se je pričela 20. novembra, zaključena. Z izpraznjenjem in prtinapadom, elastično obrambo in operativnimi premiki so nemške in zavezniške čete na vzhodni fronti premagale

bitko, ki je bila glede na uporabljena sredstva, obširnost in trajanje najtežja v zgodovini. Sovjetskim četam je uspelo prodreti čez Donec do srede poti med to reko in Dnjeprom in ogražati s preplavo Ukrajine. Ni šlo več za izbrane armade iz novembra 1. 1942, temveč za ostanke teh armad, ki so bile večkrat za polovico manjše kakor prvotne, njihove oskrbovalne poti pa so se po pohodu v daljavo več sto kilometrov razšle. Končno je poseglo vmes vreme in prevrnilo načrte sovražnika in tedaj je prišel trenutek, ki ga je nemško vrhovno poveljstvo pričakovalo. Bil je čas, kajti boljševiški marever, stremec po odrezanju še borečih se nemških čet v kolenu Donca in na črti Miusa ter na Krimskem polotoku ob kubanskem mostišču, je dobil še čisto določeno obliko. V tem trenutku so izvedle protinapad divizije, ki jih je hranilo nemško poveljstvo za velike naloge, ne da bi se merilo za globoko napredovanje Rusov. Tako so nemške divizije v nezačuden ofenzivnem poletu zopet dosegle Donec in zopet osvojile Harkov ter razšle svojo energično protiofenzivo do odseka Kurska.

S finskega bojišča

Helsinki, 30. marca. s. Poročilo finskih oboroženih sil javlja: V zadnjih 24 urah so finske čete na fronti Vzhodne Karelije odbile sovjetski oddelek, ki je prekorachil Oneskovo jezero in se skušal izkrcati na zapadnem obrežju. Na ostalih frontah se ni zgodilo nič pomembnega.

Uničeni petrolejski vrelci

Stockholm, 31. marca. s. Sovjetski podkomisar za petrolej je izjavil moskovskemu poročevalcu lista »Times«, da so petrolejske vrelce pri Majkopu in Malgopku Nemci talo popolnoma uničili pred umikom, da bi bilo lažje izvrtati nove, kakor pa obnoviti

Sodelovanje Italije z nankinško vlado

Nov dokaz prijateljstva z nacionalno Kitajsko

Nanking, 30. marca. s. Ob obletnici prgašitve Nankinga za glavno mesto narodne Kitajske je italijanska vlada hotela Kitajski sporočiti, da se odpoveduje pravicam v posamičnem okraju v Pekingu. Tozadevno pogodbo sta podpisala zunanji minister dr. Kuminyi in italijanski veleposlanik Marki Taliani de Marchio. Ta korak, ki pomeni nadaljevanje političnega dejanja fašistične vlade z 14. januarja, spada v okvir dogodkov za priznanje novega reda v Aziji in se hoče z njim podati nov dokaz prijateljstva rimske vlade do nankinške vlade v popolnem soglasju z načeli Italije od prvega dne kitajske vojne. Pogodba je bila podpisana v veliki palači zunanega ministrstva ter je bila med največjimi dogodki proslav, ki poveljujejo vstajenju Kitajske in njeno sodelovanje v oboroženi borbi za novi svetovni red.

Nanking, 30. marca. s. Francoski generalni konzul v Nankingu je v imenu vichyske vlade sporočil kitajski narodni vladi, da se vichyska vlada s 30. marcem odpoveduje svojim upravnim pravicam v posamičnem okraju Pekingu.

Madžarski kardinal o borbi madžarskega naroda

Budimpešta, 30. marca. s. Kardinal primas Madžarske Szeregy je govoril v Esztergeru na zborovanju madžarske katoliške akcije in je poveljeval patriotičnem madžarskega ljudstva v tem izrednem zgodovinskem trenutku. Cerkev zahteva od svojih vernikov, je rekel primas, žrtve za domovino v vojni in, če je treba, tudi življenje. Neštevilni so katoliki, ki so žrtvovali svoje življenje za veličino Madžarske. Treba je, da roditelji z božjo pomočjo vzgajajo svoje sinove v ljubezni do Boga in domovine. Vera in domovina naj navdihujeta sleherni človeško dejanje. Madžarski narod bo z božjim blagoslovom in v duhu predanosti cerkvi in domovini premagal vse ovire.

Kardinal Pellegrinetti umrl

Rim, 30. marca. s. Snoč ob 22.10 e umrl v Rimu kardinal Pellegrinetti. Kardinal Pellegrinetti je bil znan tudi v Ljubljani, ker se je udeležil raznih velikih ljubljanskih kongresov.

Boljševiška grozodejstva

Berlin, 29. marca. s. Iz pristojnega vojaškega vira se doznavajo strahovite podrobnosti o postopanju boljševikov s prebivalstvom, ki je prišlo pod njihovo oblast med operacijami v zadnjih mesecih in ki so ga nemške čete zopet osvobodile v svojem nezadržnem prodiranju. V mestu Ljvni, ki so ga nemški oddelki zopet zasedli, je bilo prebivalstvo kruto zatirano. Boljševiki so opustošili stanovanja, pomorili mnoge stanovance in postrelili vse, ki niso izpolnjevali njihova nečloveška povelja. Jokače matere so zaman iskale svoje otroke v vojašnicah, kjer so bile urejene ječe, iz katerih je prav malo zaprtih meščanov prišlo živih. Otroci so v cunjah in sestradani blodili po mestnih ulicah in iskali svoje starše. Prebivalstvo je zaradi krutosti boljševikov tako ogroženo, da lovi samo preostale boljševike v mestni okolici, ki niso več utegnili zbežati.

Angleško izdajstvo poljskih koristi

Varšava, 30. marca. s. Varšavski tisk prikazuje še naprej v vrsti člankov poljski javnosti pomen položaja, ki je nastal po sovjetski zahtevi glede Poljske in po tajnem pristanku plutokratskih sil nanje. »Newy Kurier Warszawsky« piše, da konflikt za Gdansk ne bi sprožil poljsko-nemške vojne, če ne bi Anglija dala Poljski jamstev, ki jih sedaj odreja v prid boljševizmu. Vsa odgovornost za sedanjo vojno pada torej na Anglijo. Angleška vlada je prepusila usodo Poljske boljševikom. Dva dokaza na razčiščenje položaja, ki so ga ustvarili London, Moskva in Washington za hrbtom žalostnih emigrantskih vlad, sta imenovanje Kornejčuka, pisca znanega članka v »Pravdi« o sovjetski ekspanziji, za podtajnika komisarjate za zunanje zadeve v Moskvi in poluradna angleška izjava, da poljsko vprašanje ni mednarodno, temveč sovjetska zadeva. Poljski list vprašuje, s kakšnim duhom naj bi se borili Poljaki ob strani Angležev, če vedo, da se bodo po povratku v domovino znašli v sovjetski pokrajini. List poziva poljsko javnost, naj stvarno misli o bodočnosti.

Buenos Aires, 31. marca. s. Iz New Yorka se doznava, da je bilo na pobudo delavske organizacije CIOEAL in ob udeležbi ogromne množice ljudi ter številnih sindikalnih in političnih voditeljev veliko protestno zborovanje proti SSSR zaradi smrtnih obsodb dveh poljskih delavskih voditeljev Alterja in Ehrlicha. Govorniki so v svojih govorih poudarjali, da smatrajo milijoni severnih Američanov za svojo moralno dolžnost, da protestirajo proti političnemu umoru, ki so ga zakrivila sovjetske oblasti.

Priznanje lažnivosti angleške propagande

Rim, 30. marca. s. V Londonu je izšla v založništvu »Hottes and Stoughton Limited« knjiga o abesinskih vojni, ki jo je napisal G. L. Steel. Pisec javno priznava, da je bila njegova propaganda proti junaškemu generalu Lorenziniju lažna, toda koristna.

Lik generala Lorenzinija, izrazitega predstavnika starih plemenitih vrednot kolonialnega oficirja, je znan in drag vsem Italijanom. Lorenzini, ki so ga domači bataljoni občudovali in ga imenovali pusaškega leva, je moral v Agordatu prepustiti sprčo premočnim sovražnim sil. V Kerenu se je boril na čelu svojih zvestih Amharcev in je v borbi smrtno zadet padel. Njegov lik je postal takoj v živih predstavah domačinov lik legendarnega junaka. V naslednjem se vidi, kako je Steel zavestno lažno prikazal v propagandne svrhe, kakor

Madrid generalu Francu

Madrid, 30. marca. s. Franco je sprejel ob obletnici osvoboditve Madrida člane občinskega sveta, ki so mu izročili zlato kolajno mesta v znak hvalečnosti osvoboditelju. V odgovor na poslanico občinskega sveta pravi Franco, da sprejema s hvaležnostjo kolajno, in omenja, da je hotel zavzeti Madrid, ne da bi ga uničil. Pozval je občinske oblasti, naj bo njihovo delo tako, da bo glavno mesto vredno nove španije.

Izmišljotine angleške propagande

Lizbona, 30. marca. s. Iz Londona prišle listi poročajo z velikim poudarkom o letalskem napadu v petek na okolico Rima. »Daily Mail« poroča o tem pod naslovom: »Angleško letalstvo nad prelimestji Rima — Veliki požari.« »Daily Express« pa piše: »Naša letala nad Rimom — Naša letala so ustavila promet.«

Prvega je, obnovite naročnino!

